



Tiltakskort 5-01 | Oppdatert 22.06.2023

# Utenlandsreiser

Under følger generelle råd knyttet til utenlandsreiser i 4H-sammenheng. Du må alltid vurdere situasjonen.

Beredskapsplanen gjelder også ved utenlandsreiser. Det er varslingsplan for 4H Norge som benyttes ved utenlandsreiser.

Øvrige tiltakskort gjelder ved utenlandsreiser. Dette tiltakskortet beskriver handling og forebygging av kriser og uønskede hendelser som gjelder spesifikt for utenlandsreiser, og er et tillegg til øvrige tiltakskort.

## **HANDLING: Hva gjør du hvis en uønsket hendelse eller krise oppstår?**

### **Tap av pass**

Tap av pass må straks meldes til stedets politimyndighet. Alle ambassader og noen honorære konsulater vil normalt kunne utstede nytt pass. Gebyret er det samme som i Norge. Utenriksstasjonene kan bare utstede pass til personer som kan dokumentere sitt norske statsborgerskap.

### **Tap av billetter / reisedokumenter**

Ved tap av billetter og reisedokumenter bør den det gjelder selv ta saken opp med berørte reisebyråer, flyselskap osv. Utenriksstasjonene vil imidlertid hjelpe til hvis språklige eller andre årsaker tilsier det er behov.

### **Tap av penger / bankkort**

Når det gjelder tap av penger / bankkort kan den det gjelder ofte ordne saken best selv, ved å overføre egne midler fra Norge via post eller bank. Er egne midler ikke tilgjengelige, må midler skaffes til veie via pårørende. Skaper overføring via bank uforholdsmessige store problemer, kan beløpet formidles via Utenriksdepartementet. Reiseleder bistår.

### **Alvorlig sykdom, mishandling, ulykker o.l.**

- Oppsøk lege el. sykehus.
- Kontakt reiseleder eller kontaktperson i Norge. Reiseleder varsler iht. varslingsplan.
- Kontakt pårørende. Deltakeren kan gjerne varsle pårørende selv. I tillegg bør reiseleder ta kontakt med pårørende.
- Kontakt forsikringsselskap. Hvem og når i prosessen dette gjøres må vurderes i hver enkelt situasjon.
- Se til at den syke/skadede har noen til stede for å prate med om situasjonen. (F.eks. reiseleder, venner som snakker samme språk eller noen fra ambassade/konsulat. Vurder behovet for profesjonell hjelp, f.eks. krisepsykolog.)
- Vurder behovet for hjemtransport og/eller reise for pårørende til vertslandet. Dette gjøres i samforståelse med forsikringsselskapet.

**Overfall, ran, tyveri o.l.**

Menneskers sikkerhet settes foran økonomiske hensyn. Ved ran som innebærer trussel mot mennesker, skal det derfor ikke gjøres motstand.

**Sykdom/ulykke/dødsfall hos en deltakers pårørende**

- Er det behov for noen som kan gi deltakeren personlig oppfølging? (F.eks. reiseleder, venner som snakker samme språk eller noen fra ambassade/konsulat. Vurder behovet for profesjonell hjelp, f.eks. krisepsykolog.)
- Vurdere hjemreise, enten ved at reisen/uteoppholdet avbrytes permanent eller ved at deltakeren gis et avbrekk i utenlandsoppholdet.  
Hvis hjemreise: Ta kontakt med forsikringsselskap ift. hvorvidt de dekker dette (og evt. tilbakereise til vertslandet) og hvordan det i så fall ordnes.

**Alvorligere psykiske tilstander**

- Sørg for at deltakeren har noen til stede for å prate om situasjonen – fortrinnsvis noen som snakker norsk.
- Innhent profesjonelle råd (fra psykolog e.l.). Vurder om det er behov for kontinuerlig tilsyn.
- Vurdere situasjonen i samråd med deltakeren selv (hvis mulig), beredskapsleder og deltakerens pårørende.
- Ved alvorligere tilfeller skal det normale være å avbryte reisen/uteoppholdet. I en del tilfeller vil det å komme tilbake til hjemlandet i seg selv virke beroligende.
- Sørg for at deltakeren får profesjonell hjelp i hjemlandet eller i det landet deltakeren er om det er fare for liv og helse.

**Krig, statskupp, naturkatastrofe etc.**

- Selv om ikke deltakeren har opplevd situasjonen truende for seg selv, bør deltakeren ta kontakt med reiseleder for å vurdere situasjonen og for å informere om egen tilstand.
- Deltakere bør ringe hjem / til pårørende for å melde fra hvordan det går. I slike situasjoner virker det ofte mer dramatisk i media hjemme, enn det gjør for den som er i landet.
- I situasjoner som kan true deltakerens sikkerhet, bør beredskapsleder, Utenriksdepartementet og/eller nærmeste utenriksstasjon (ambassade) vurderer nødvendige tiltak. I enkelte situasjoner kan det være umulig å få kontakt med alle nevnte instanser. Det blir da de tilgjengelige instansene som får ansvaret for å vurdere tiltak. Det understrekes at en slik omgåelse av vanlige rutiner kun gjelder i tilfeller hvor noe annet ikke er mulig.
- Vurder evakuering.

**Kidnapping**

- Beredskapsleder, aktuelle lands myndigheter, norsk utenriksstasjon (ambassaden) og Utenriksdepartementet varsles umiddelbart.
- Kontakt pårørende.
- Utenriksdepartementet skal normalt ha hovedansvaret for situasjonen.

## FOREBYGGENDE: Hva gjør du for å unngå situasjonen?

### Forberedelser

- Sikkerhet skal være et viktig moment ved vurdering av bosted, aktiviteter, reisevei, transportmidler osv.
- Deltakerne bør før avreise gis generell innføring i hvordan man kan møte risikoer. Deltakerne skal bevisstgjøres på at risikoatferd ikke bare kan ha følger for dem selv, men alle parter involvert utenlandsreisen, inkludert andre deltakere, reiseledere og organisasjonen.
- Hvis deltakerne skal oppholde seg i områder med utilstrekkelige helsetjenester, bør de gis helsetips på forhånd, inkludert informasjon om relevant medisinsk utstyr.
- 4H Norge eller det leddet i organisasjonen som arrangerer turen skal ha kopi av pass eller passnummer, forsikringsnummer og pårørendeinformasjon. Reiseleder og ansvarlig i Norge skal ha kopi av disse opplysningene.
- Reiseleder og ansvarlig i Norge bør ha kontaktinformasjon til viktige instanser, personer og organisasjoner i landene deltakerne er i.

### Forholdsregler på reise:

- Pass, billetter og penger/kort det ikke umiddelbart er bruk for bør oppbevares på trygt sted. Kopi av passet bør bæres med som legitimasjon. Kopi av pass, billetter og forsikringsbevis skannes og lagres slik at dette tilgjengelig digitalt.
- Hold reiseleder/vertsfamilie, evt. familie og venner hjemme orientert om hvor du er og hvor du har tenkt deg.
- Unngå enhver befatning med narkotiske stoffer; de fleste land har strenge straffer for slike forhold, enkelte steder opp til dødsstraff. 4H Norge har også nulltoleranse for bruk av narkotika. Vær likevel ikke redd for å snakke med reiselederen/din kontaktperson.
- 4H Norge har nulltoleranse for kjøp av alkohol på reiser til, fra og under 4H-arrangement i utlandet. Se 4H Norges retningslinjer for bruk av rusmidler.
- Vær varsom etter mørkets frembrudd, unngå kriminelt belastede områder og vis aktsomhet.
- Ta aldri med pakker eller bagasje for andre personer gjennom toll.
- Reisende som skal være lenge i et land bør før avreise registrere seg på UDs landsider: [www.reiseregistrering.no](http://www.reiseregistrering.no)
- Deltakere må følge vanlige lover i landet hvor de oppholder seg.
- Deltakere må i noen tilfeller undertegne avtaler med vertsorganisasjonen om regler og retningslinjer, og det forventes at disse følges.

## Annet:

**UTENRIKSSTASJON (AMBASSADEN): Hva kan en norsk utenriksstasjon bidra med?**

Utenriksstasjoner i utlandet kan hjelpe nødstilte nordmenn i utlandet.  
Oversikt over utenriksstasjoner finnes på [regjeringen.no](http://regjeringen.no) og [norway.no](http://norway.no)

Utenriksstasjonen kan bistå med:

- Utstedelse av pass og forlengelse av passets gyldighet.
- Kontakte familie og venner for å be dem om å bistå deg med penger og billetter.
- Gi råd for overføring av penger fra Norge.
- Gi råd og veiledning om legetjenester, sykehus o.l.
- Bistå med å skaffe juridisk bistand.
- I helt spesielle tilfeller utstede nødlidenhetslån for hjemreise.
- Bistå pårørende ved dødsfall i utlandet.
- Ved arrestasjon/fengsling i utlandet kan utenriksstasjonene formidle kontakt ved besøk i fengselet.

Utenriktjenesten kan imidlertid ikke bistå med bl.a.:

- Dekke sykehusutgifter.
- Innblanding i rettergang.
- Skaffe husvære, arbeid eller arbeidstillatelse.
- Betale regninger for hotell, lege, juridisk bistand eller andre utgifter.